

ความผิดฐานเจ้าพนักงานทำเอกสารเท็จ

โดย นางสาวปัทรินทร์ นีระพล นิติกรปฏิบัติการ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 162 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสารหรือกรอกข้อความลงในเอกสาร กระทำการดังต่อไปนี้ในการปฏิบัติการตามหน้าที่

- (1) รับรองเป็นหลักฐานว่า ตนได้กระทำการอย่างใดขึ้น หรือว่ากรอกอย่างใดได้กระทำต่อหน้าตนอันเป็นความเท็จ
- (2) รับรองเป็นหลักฐานว่า ได้มีการแจ้งซึ่งข้อความอันมิได้มีการแจ้ง
- (3) ละเว้นไม่จดข้อความซึ่งตนมีหน้าที่ต้องรับจด หรือจดเปลี่ยนแปลงข้อความเช่นนั้น หรือ
- (4) รับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้น มุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นความเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

ความผิดตามมาตรา 162 นี้ ผู้กระทำความผิดจะต้องเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับเอกสารนั้น ได้กระทำการรับรองอย่างใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการรับรองข้อความอันเป็นเท็จ หรือ รับรองว่าได้กระทำต่อหน้าตน หรือ ละเว้นไม่จดข้อความอันตนมีหน้าที่ต้องจด เปลี่ยนแปลง หรือกระทำการอย่างใด ๆ ถือว่าเป็นการประทำผิดฐานเจ้าพนักงานทำเอกสารเท็จ ซึ่งการกระทำความผิดตามมาตรา 162 นี้ ไม่จำเป็นต้องกระทำโดยทุจริตและเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน เพราะไม่ใช่องค์ประกอบที่กฎหมายบัญญัติไว้ ดังนั้น แม้การรับรองเอกสารอันเป็นเท็จดังกล่าว ที่เจ้าพนักงานได้กระทำขึ้น แม้จะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ก็ถือว่าเป็นความผิดตามมาตรา 162 นี้แล้ว

Q & A

**เจ้าพนักงานทำเอกสารเท็จอันเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา 162 แล้ว
จะเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตาม
ป.อ. มาตรา 157 ด้วยหรือไม่**

คำตอบ เมื่อฟังว่ามีความผิดตาม ป.อ. มาตรา 162 แล้ว ย่อมเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา 157 ด้วยเสมอ โดยถือว่าเป็นการกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายบท ตัวอย่างคำพิพากษาฎีกาที่ 4201/2536 จำเลยเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต โดยทำใบรับแจ้งการตายอันเป็นเท็จแล้วนำไปเป็นหลักฐานในการแจ้ง

การตายต่อนายทะเบียนให้ออกมรณบัตรของ จ. และนำไปเป็นหลักฐานในการขอคืนหลักประกันที่ ป. ได้
ประกันตัว จ. และเบิกความเท็จต่อศาลว่า จ. ตายไปแล้ว การกระทำของจำเลยเป็นความผิดตามประมวล
กฎหมายอาญามาตรา 137, 157, 162(1)(4), 267 ซึ่งเป็นการกระทำความผิดเดียวผิดกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษ
ตามมาตรา 157 ซึ่งเป็นบทหนักที่สุดกระทงหนึ่งและเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 177
วรรคแรกอีกกระทงหนึ่ง